

Københavns Kommunes ældrepolitik

Den 5. oktober 2007

Sagsnr.: 2006-951
Dok.nr.: 2007-341987

Bilag 3

Sammenfatning af høringsvar med Sundheds- og Omsorgsforvaltningens bemærkninger

Sundheds- og Omsorgsudvalget har sendt udkast til Københavns Kommunes ældrepolitik i høring hos de øvrige politiske udvalg, Ældrerådene, Integrationsrådet samt relevante eksterne samarbejdspartere fra den 20. august til den 20. september 2007 (oversigt over høringspartere i bilag 1).

Høringssvarene bidrager med mange konstruktive og relevante kommentarer til ældrepolitikken. Nogle af disse forslag giver anledning til ændringer i selve ældrepolitikken, mens andre er relevante at inddrage, når der skal udarbejdes en handlingsplan, som konkretiserer hvilke indsatser, der skal iværksættes for at opnå ældrepolitikens mål.

Dette notat giver et tematisk overblik over høringsvarenes bemærkninger til ældrepolitikken, idet mange høringsvar omhandler de samme temaer eller indsatsområder i ældrepolitikken. Sundheds- og Omsorgsforvaltningens bemærkninger til høringsvarene fremgår løbende.

Generelle bemærkninger til ældrepolitikken

Ældresagen og Pensionisternes Samvirke finder det rosværdigt, at udvalg og forvaltning har gennemført et så stort stykke arbejde. Det er et godt udkast med mange fine hensigter.

Økonomiudvalget og Teknik- og Miljøudvalget finder det glædeligt, at ældrepolitikken lægger op til, at ældre borgere i fremtiden skal ses som en ressource for byen – og ikke en byrde.

Socialudvalget anser det for positivt, at de ældres ressourcer skal udnyttes til gavn for dem selv og samfundet.

Danske Fysioterapeuter og Kultur- og Fritidsforvaltningen hæfter sig ved flere gode elementer i ældrepolitikken - og fremhæver blandt andet politikens differentierede syn på ældre i København.

Dansk Sygeplejeråd, Integrationsrådet og flere politiske udvalg bemærker, at ældrepolitikken indeholder mange gode strategiske mål, principper og initiativer, men anbefaler at konkretisere de opstillede indsatser yderligere. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vurderer, at konkrete metoder og succeskriterier i forhold til indsatserne kan

**Center for Politik og
Ledelse**

Sjællandsgade 40
2200 København N

Telefon
35 30 35 30

Direkte telefon
35 30 31 01

E-mail
Se21@suf.kk.dk

www.kk.dk

give ældrepolitikken en øget karakter af et styringsredskab – ligesom de opfordrer til at fokusere på indsatsernes forankring og evaluering i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen oplyser, at siden ældrepolitikken blev sendt i høring, er indsatserne konkretiseret og målepunkter tilføjet. Når ældrepolitikken er godkendt, skal der udarbejdes en handlingsplan for udmøntning af ældrepolitikken's indsatser, således af ældrepolitikken bliver et styringsredskab for det videre arbejde.

Ældrerådene har udarbejdet et omfattende høringssvar med mange gode overvejelser på ældreområdet. Det grundige høringssvar indeholder en lang række spændende forslag til indsatser, som vil indgå i det videre handleplansarbejde.

Flere høringssvar bidrager med konkrete forslag til formuleringer eller specifikke tekstændringer. Disse ændringsforslag er i vid udstrækning indarbejdet i ældrepolitikken.

Kommentarer til ældrepolitikken's indsatsområder

Dit liv – din bolig

Ældrerådene anbefaler en ændret boligpolitik, hvor der i højere grad lægges vægt på kollektivbebyggelser med gode faciliteter. Erfaringer i andre lande viser, at attraktiv bebyggelse for ældre øger livskvaliteten og mindsker behovet for hjælp fra det offentlige. Desuden anbefaler ældrerådene ændrede visitationskriterier til ældre- og plejeboliger.

En borger skriver i sit høringssvar, at der er behov for at iværksætte byggeri til ældre, f.eks. bofællesskaber, etplansboliger og etageejendomme med elevatorer.

I høringssvaret fra Boligselskabernes Landsforening erindres de om en tidligere skrivelse til forvaltningen vedrørende "Boligpolitik for ældre i København". De foreslår, at anbefalingerne i denne skrivelse af 25. marts 2004 indgår i det videre arbejde, for at sikre sammenhæng mellem ældrepolitikken og boligpolitikken.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen bemærker, at der med vedtagelsen af ældrepolitikken lægges op til en højt prioriteret indsats på boligområdet. Der skal indledes et samarbejde med de almennyttige boligselskaber og Boligselskabernes Landsforening omkring alternative boformer for ældre.

København for de ældre

Teknik- og Miljøudvalget oplyser i deres høringssvar, at byens tilgængelighed i en årrække har haft et særligt fokus i forvaltningen – både i relation til byens offentlige rum og i relation til indretning af

boliger i byen. I 2005 vedtog Teknik- og Miljøudvalget en handleplan for tilgængelighed, hvori et tilgængeligt vejnet for ældre og gangbesværede og svagtseende samt genopretning af byens fortove er væsentlige fokusområder. Teknik- og Miljøudvalget tilkendegiver, at de ønsker at indgå i et aktivt samarbejde på området.

Ud over tilgængelighed i byens rum anser Teknik- og Miljøudvalget trafikssikkerhed for at være af væsentlig betydning for ældres færden i byen, og det er derfor også et væsentligt fokusområde i Teknik- og Miljøforvaltningen.

Danske Fysioterapeuter, S-NAPS og Ældrerådene påpeger vigtigheden af at etablere servicebusser, elevatorer, bænke og sænkede kantstene, så de ældre kan deltage aktivt i bylivet uden frygt for at transportere sig rundt i byen.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil i et fremtidigt samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen søge at forbedre ældres transportforhold og tilgængelighed i byens rum.

Et aktivt ældreliv

Kultur og Fritidsudvalget finder at idrætsudøvelse, foreningsliv og voksenundervisning kan nævnes i højere grad i ældrepolitikken. Gennem disse aktiviteter findes mange af de fællesskaber og netværk, der omtales som særlige fokusområder mod blandt andet ensomhed. På samme vis erindrer Kultur- og Fritidsforvaltningen om byens mange kulturtilbud, der også er rettet mod ældres behov og lyst til aktivt at deltage i kulturlivet.

Ældrerådene ønsker en bedre brug af eksisterende faciliteter ved blandt andet at benytte de eksisterende idrætsfaciliteter uden for normal åbningstid.

Børne- og Ungdomsudvalget bemærker, at ældrepolitikken fremhæver bedstemor/-far ordningen for dens egenskab til at skabe kontakt mellem familier og ældre. En indsats, der bidrager til at styrke de ældres sociale netværk og fremme de ældres aktive deltagelse i samfundslivet. Børne- og Ungdomsudvalget oplyser i den forbindelse, at ordningen ekstraordinært er sikret for 2007, men at indsatsens fortsatte eksistens afhænger af, om Sundheds- og Omsorgsudvalget vil indgå i en finansieringsmodel for 2008 og frem.

En borger skriver i sin henvendelse, at der mangler væresteder i København og gør opmærksom på, at det er svært at opfylde de eksisterende krav i kommunen til at etablere nye foreninger.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil med vedtagelsen af ældrepolitikken have fokus på at møde ældres sociale behov på nye måder –

og søge at forbedre de eksisterende aktivitets- og dagscentre. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indgår gerne i samarbejde med Kultur- og Fritidsforvaltningen om at sætte fokus på bedre udnyttelse af de eksisterende faciliteter og sikre en øget indsats for at fremme idrætsudøvelse og foreningsliv for de ældre borgere i København.

Et sundt ældreliv

Ergoterapeutforeningen opfordrer til at ændre ældrepolitikens opbygning i tre målgrupper, idet det kan opfattes som om de ældres sociale behov og effekten af rehabilitering falder i takt med øget plejebehov. Den antagelse stemmer ikke overens med forskning på området. Derfor anbefaler Ergoterapeutforeningen også, at borgere der modtager praktisk hjælp og /eller personlig hjælp skal bevare muligheden for halvårslige forebyggende hjemmebesøg. De mener, at forebyggende hjemmebesøg giver et unikt udgangspunkt i forhold til at se og forholde sig til forandringer hos borgerne – herunder tidlig demens og depressionstegn samt faldforebyggelse.

Socialudvalget anbefaler, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i udmøntning af ældrepolitikken tager højde for sociale forskelle i gruppen af ældre – herunder at der skal være en form for opsøgende arbejde i forhold til gruppen af isolerede, ensomme og udsatte ældre. Socialforvaltningen opfordrer til et styrket samarbejde med Sundheds og Omsorgsforvaltningen om indsatsen overfor skæve eksistenser og socialt udsatte borgere. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil tage kontakt til Socialforvaltningen, for at drage nytte af erfaringer og eksisterende kontakter på området.

Ældrerådene er glade for kommunens øgede fokus på sundhedsfremme og forebyggelse og bidrager i den forbindelse med en række forslag, der kan øge indsatsen på forebyggelsesområdet. De mange konkrete forslag fra ældrerådene vil indgå i Sundheds- og Omsorgsforvaltningens videre arbejde med udvikling af handleplaner til ældrepolitikken.

Tryghed for ældre ved livskriser

Danske Fysioterapeuter ser positivt på initiativet til at etablere krisehjælp til ældre, der har mistet en ægtefælle, er i skilsmisse eller overgang til pensionisttilværelsen. De foreslår, at initiativet udvides til at omfatte en mere bred servicelinie, hvor borgere kan rette henvendelse om stort og småt. Danske Fysioterapeuter oplever, at ældre borgere og personale på ældreområdet – herunder personalet på sygehusene savner mere information fra kommunen.

Øget fokus på ældre med anden etnisk baggrund end dansk

Integrationsrådet savner et decideret fokus på ældre med anden etnisk baggrund end dansk i politikken og finder det ønskeligt, at de integreres mere i den samlede rapport.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget ser positivt på de initiativer, der sigter mod at kvalificere pleje- og omsorgssektoren i København gennem bl.a. uddannelse og løn. Udvalget oplyser, at mange ældre med anden etnisk baggrund mangler viden om, hvordan plejesektoren fungerer i Danmark, og der eksisterer mange myter om danske plejehjem, hjemmepleje m.m. De anbefaler derfor, at ældrepolitikken indskriver en målsætning om at udbrede kendskabet til ældreliv og plejehjem i Danmark i etniske minoritetsmiljøer.

Danske Fysioterapeuter foreslår, at kommunen igangsætter en konkret undersøgelse blandt ældre med anden etnisk baggrund end dansk for at afdække deres ønsker, behov og opfattelse af, om en god alderdom adskiller sig væsentlig fra de etniske danskeres, og om hvordan denne gruppe motiveres til mere motion og bevægelse.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen foretog i 2004 en større undersøgelse blandt ældre med anden etnisk baggrund end dansk. Der blev afholdt en række dialogmøder med ældre fra de fem største sproggrupper i København, hvor de etniske ældres ønsker, behov og opfattelse af en god alderdom blev afdækket. Dialogmøderne var et led i en koordineret og langsigtet indsats for ældre etniske borgere. Det er på baggrund af dette arbejde – og høringsvarene, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil udvikle nye tilbud til ældre med anden etnisk baggrund end dansk.

Kvalitet i plejen

Ældrerådene er bekymrede for den stigende bureaukratisering og kontrol i Sundheds- og Omsorgsforvaltningens regi. De foreslår en afbureaukratiseringsproces, hvor der er fokus på mindre kontrol og mere decentralisering og selvbestemmelse for den enkelte medarbejder.

Dansk Sygeplejeråd bemærker, at hvis borgerne skal opleve høj kvalitet i plejen, er der behov for en afstemning i forhold til de politisk vedtagne kvalitetsstandarder og borgernes forventninger.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen gør opmærksom på, at et væsentligt element i ældrepolitikens indsats for at sikre høj kvalitet i plejen, har fokus på at skabe fleksibilitet og mere selvbestemmelse for den enkelte borger og medarbejder. Der arbejdes på - sideløbende med ældrepolitikken - at revidere kvalitetsstandarderne i hjemmeplejen og plejehjem. Kvalitetsstandarderne skal sikre en mere smidig tilrette-

læggelse af hjælpen for blandt andet at medvirke til færrest mulige hjælpere i det enkelte hjem.

Et godt hverdagsliv på plejehjem

Et par hørings svar kommenterer udviklingen på kostområdet og påpeger en række forhold, der kunne være anderledes omkring visitation, mad og pris.

Ældrerådene bemærker, at der fortsat skal arbejdes på at skabe øget livsværdi for ældre med behov for meget hjælp og nævner en række indsatser, som kan bidrage til at sikre en værdig tilværelse med øget livsværdi for de svage ældre. Ældrerådenes forslag vil indgå i revideringen af kvalitetsstandarderne (jf. ovenstående).

Et sammenhængende ældreområde

Både Ergoterapeutforeningen og Ældrerådene efterspørger hurtigere genoptræning efter hospitalsophold og klarere procedurer for udskrivning af færdigbehandlede patienter. Ergoterapeutforeningen savner i den forbindelse en omtale af, hvordan hjemlige omgivelser skal tilpasses med hensigtsmæssige kompenserende hjælpemidler og boligændringer under hensynstagen til graden af borgerens nedsatte funktionsniveau.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er enig i vigtigheden af at kunne tilbyde borgeren en hurtig og helhedsorienteret genoptræning og oplyser, at kommunen i samarbejde med Region Hovedstaden vil udvikle et standard borgerforløb, som tilgodeser de forskellige aktører på tværs af kommunen og sundhedsvæsen.

Høj kvalitet i kommunens tilbud – kvalificerede medarbejdere

S-NAPS og Beskæftigelses- og Integrationsudvalget bifalder ældrepolitikens fokus på at sikre en nødvendig kompetenceudvikling af Sundheds- og Omsorgsforvaltningens medarbejdere. Flere mener, at der skal gøres en ekstra indsats for at rekruttere og fastholde medarbejdere gennem blandt andet uddannelse og løn.

Dansk Sygeplejeråd opfordrer til at præcisere hvilke konkrete indsatser, der skal iværksættes for at rekruttere og fastholde medarbejdere.

Økonomi

Flere organisationer og politiske udvalg bemærker, at de økonomiske implikationer af ældrepolitikken ikke fremgår af høringsudkastet. Økonomiudvalget påpeger i den forbindelse, at initiativer udsprunget af ældrepolitikken skal afholdes indenfor Sundheds- og Omsorgsudvalgets egen økonomiske ramme. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen oplyser, at ældrepolitikken finansieres indenfor egen ramme.